

kunne afgøres med samfundstjeneste eller alkoholistbehandling efter en konkret, individuel vurdering.

I dag kombineres en betinget dom for spirituskørsel med en tillægsbøde efter straffelovens § 58, stk. 2. Tillægsbøden fastsættes til en måneds nettoløn ved vilkår om samfundstjeneste, mens bøden ved vilkår om alkoholistbehandling, i overensstemmelse med bemærkningerne til forslaget til lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven, fastsættes til halvdelen heraf for at øge den enkeltes motivation til at indgå i et behandlingsforløb.

Prøvetiden for en betinget dom for spiritus- eller promillekørsel med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling fastsættes normalt til 2 år.

4.1.5. Straffen for spiritus- og promillekørsel kan forhøjes, hvis der foreligger skærpene omstændigheder. Efter færdselslovens § 117 stk. 1, 1. pkt., straffes spirituskørsel med bøde. Har alkoholkoncentrationen i blodet oversteg 2,00 promille, er straffen dog fængsel indtil 1 år, jf. § 117, stk. 1, 2. pkt..

Derudover indeholder færdselslovens § 117, stk. 2, betingelserne for, hvornår straffen for spirituskørsel kan forhøjes. Efter ordlyden af § 117, stk. 2, nr. 3, omfatter begrebet skærpene omstændigheder i dag alle forhold, der isoleret betraget ville medføre en betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten, jf. henvisningen til § 125 a (kørsel uden hastighedsbegrænsning m.v.) eller § 126, stk. 1, nr. 1-4 (tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hastighedsoverskridelser m.v.).

Det fremgår ikke af de gældende retningslinier for straffastsættelsen, hvornår der foreligger formildende omstændigheder. Før indførelsen af ordningen med betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling (lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven) var det den altovervejende hovedregel, at den frihedsstraf, der idømtes for spiritus- og promillekørsel, var ubetinget. Forelå der særligt formildende omstændigheder, kunne dette udgangspunkt dog fraviges, f.eks. hvor føreren alene havde haft til hensigt at foretage en kortvarig og ufarlig kørsel, eller hvis der forelå ganske særlige personlige forhold hos den pågældende, f.eks. psykisk sygdom eller svær tilskadekomst.

I forarbejderne til lov nr. 230 af 4. april 2000 er det forudsat, at denne praksis skulle videreføres uafhængigt af ordningen med betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, idet det blev anført, at det ikke var hensigten med ordningen, at de hidtidigt anvendte betingede domme skulle afløses af betingede domme med andre vilkår end de hidtil fastsatte.

4.1.6. En dom for spiritus- eller promillekørsel har gentagelsesvirkning for strafudmålingen i senere tilfælde af spiritus- eller promillekørsel, når den senere kørsel finder sted inden for 5 år fra endelig dom. Efter fast praksis har en tidligere dom for førstegangstilfælde af promillekørsel dog kun gentagelsesvirkning i 3 år fra endelig dom.

Med lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse m.v.), der trådte i kraft den 2. april 2004, blev den tidligere regel om betingelserne for at anvende bestemmelser om en forhøjet strafferamme i gentagelsestilfælde i straffelovens § 81 erstattet af en ny § 84. Efter lovændringen vil lovbestemt gentagelsesvirkning først ophøre, når der, før den strafbare handling er begået, er forløbet 10 år, efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet. Endvidere vil det efter lovændringen ikke længere være en betingelse for at kunne anvende bestemmelser om forhøjet straf m.v. i gentagelsestilfælde, at den tidligere kriminalitet er begået efter det fyldte 18 år.

I relation til færdselsområdet er det i retspraksis imidlertid fastslået, at gentagelsesvirkningen for så vidt angår straf for spirituskørsel fortsat ophører, når der er forløbet 5 år fra endelig dom, jf. Østre Landsrets dom af 11. november 2004. Der henvises til Rigsadvokaten Informerer nr. 43/2004 om gentagelsesvirkning for anvendelse af lovbestemmelser om forhøjet straf i færdselsager.

Bemærkningerne til forslaget til lov nr. 468 af 10. juni 1997 om ændring af færdselsloven (Spiritus- og promillekørsel, mobiltelefoner m.v.) omtaler ikke gentagelsesvirkningen af en dom for kørsel med en promille på mellem 0,51 og 0,80 for en senere kørsel i et højere interval. Derfor antages det i praksis, at tidligere promillekørsel i intervallet 0,51-0,80 ikke medfører forhøjelse af straffen for en senere kørsel i et højere interval, medmindre højere straf ville være forskyldt, hvis også den senere kørsel var sket i intervallet 0,51-0,80, dvs. inden for 3 år. Endvidere vil gentagelsesvirkningen af en tidligere dom for spiritus- eller promillekørsel for en promillekørsel i intervallet 0,51-0,80 være den samme uanset promillens størrelse i fortillfældene, dvs. gentagelsesvirkning i 5 år.

4.1.7. Udgangspunktet for straffen i sager om spiritus- og promillekørsel kan opstilles skematisk, jf. nedenstående oversigt. Det bemærkes, at oversigten kun omhandler tilfælde, hvor der foreligger en enkelt spiritus- eller promillekørsel til pådømmelse. Spørgsmålet om straffastsættelsen ved flere spiritus- eller promillekørsler til samlet pådømmelse må afgøres efter